Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani (jud. G. Cazacu)
Dosarul nr. 3a-212/24 (2-22048194-02-3a-07022024)

D E C I Z I E

20 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Preşedintele completului, judecătorul	Mîra Ghenadie
Judecătorii	Braga Angela și Sîrbu Victoria
Grefier	Negrei Corina

examinând în ședință publică, apelul declarat de Motînga Ion împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 noiembrie 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Motînga Ion către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

C O N S T A TĂ :

Pretențiile reclamantului:

La data de 04 aprilie 2022 (conform plicului anexat) Motînga Ion s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii depuse a indicat că, la 04.01.2022 prin scrisoare recomandată de către subsemnatul, Motînga Ion, a fost recepţionat ordinul nr. 139p din 24.12.2021 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu şi demersul Procuraturii Anticorupţie nr. 15995 din 22.12.2021 privind suspendarea provizorie din funcţie.

Conform ordinului sus-menţionat de către directorul adjunct al Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei (în continuare APCSP), Varta Violina, în temeiul art. 200 Cod de Procedură Penală (CPP) şi art. 53 lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 04.07.2008, s-a decis de a suspenda raporturile de

serviciu cu Motînga Ion, *****, până la emiterea unei sentinţe definitive pe cauza penală nr. *****. Cumulativ s-a indicat că serviciul juridic şi resurse umane va comunica/expedia prin poştă prezentul ordin dlui Motînga Ion, care poate fi contestat printr-o cerere prealabilă în termen de 30 de zile calendaristice, la Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei.

Afirmă că, examinând conţinutul şi temeiul ordinului nr. 139p din 24.12.2021, cât şi demersul în baza căruia ordinul a fost emis, a constatat că acesta este neîntemeiat şi emis prin derogare de la rigorilor legislaţiei în vigoare.

Astfel, în scopul soluţionării pe cale extrajudiciară a litigiului la 02.02.2022 reclamantul a depus prin oficiul poştal cererea prealabilă.

La 17.02.2022 de către pârâtul APCSP, a fost emis răspunsul nr. 27/09-103/425, recepţionat de reclamant la 22.02.2022, prin care s-a decis respingerea cererii prealabile ca fiind neîntemeiată, indicându-se că prezenta decizie şi dosarul administrativ se remite către Ministerul Economiei, pentru luarea deciziei definitive.

Declară că, temeinicia acţiunilor autorităţii emitente a fost motivată superficial, fără argumente în favoarea poziţiei luate, indicându-se prevederi ale legislaţiei în vigoare precum art. 17, 19, 166, 167 Cod administrativ, art. 51, 53 al Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, art. 75 Codul muncii, art. 197, 200 Cod de Procedură Penală.

Explică că, la 07.03.2022 de către de către reclamant pe adresa electronică, a fost recepţionat răspunsul Ministerului Economiei al Republicii Moldova, nr. 05/2-677 din 04.03.2022, semnat de facto la 07.03.2022, prin care se susţine decizia APCSP nr. 27/09-103/425 din 17.02.2022 şi se respinge cererea prealabilă ca inadmisibilă şi neîntemeiată, iar în calitate de motivare a deciziei adoptate se menţionează prevederile art. 17, 162, 165, 166 Cod administrativ, art. 53 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, art. 197 şi 200 CPP, indicându-se că se atestă faptul că Ordinul APCSP nr. 139p din 24.12.2021, se contestă la Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana.

Susține că, din conţinutul prevederilor art. 31 Cod administrativ rezultă că, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit art. 141 alin. (1) Cod administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conţine un viciu deosebit de grav şi acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanţelor care se iau în considerare.

Menționează că, refuzul de a satisface cererea prealabilă, consideră că a fost emis abuziv şi ilegal, fiind pasibil anulării.

Afirmă că potrivit art. 200 alin. (3) Cod de Procedură Penală, suspendarea provizorie din funcţie o decide administraţia instituţiei în care activează învinuitul ori inculpatul, în condiţiile legii, la demersul procurorului care conduce, sau, după

caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală. Hotărârea administraţiei instituţiei de suspendare din funcţie poate fi atacată la judecătorul de instrucţie.

Totodată, conform art. 7 alin. (3) al Legii nr. 100 din 22.12.2017, în cazul în care între două acte normative cu aceeaşi forţă juridică apare un conflict de norme, se aplică prevederile ultimului act normativ adoptat, aprobat sau emis, cu excepţia situaţiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) şi (4).

Astfel susține că, având în vedere că Codul administrativ a fost adoptat ulterior Codului de Procedură Penală, iar actele contestate constituie acte administrative defavorabile, la caz urmează a fi aplicate prevederile Codului administrativ, atât la examinarea suspendării provizorii din funcţie, cât şi la stabilirea competenţei jurisdicţionale a Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, în acţiunea de contencios administrativ împotriva deciziilor APCSP şi Ministerului Economiei al Republicii Moldova.

Declară că, în lumina jurisprudenţei CtEDO, prezumţia nevinovăţiei, instituită de articolul 6 § 2 din Convenţia Europeană, nu priveşte numai procesul penal în sens strict, ci are o aplicaţie mai largă, într-un dublu sens, pe de o parte, această garanţie este aplicabilă ori de câte ori fapta imputabilă unei persoane are o conotaţie penală, indiferent de calificarea atribuită de legislaţia internă a fiecărui stat, pe de altă parte, ea impune ca orice reprezentant al statului să se abţină să declare public faptul că cel pus sub urmărire penală sau trimis în judecată este vinovat de săvârşirea infracţiunii care i se incriminează, înainte ca vinovăţia acestuia să fi fost stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă (Butkevieius v. Lituania, §49). De asemenea decizia internă exprimată printr-un act civil care include o declaraţie de imputare a răspunderii penale împotriva reclamantului, ar ridica o problemă din perspectiva art. 6 § 2 din Convenţie (hotărârea Teodor v. România din 4 iunie 2013). Sau, afirmă că în cazul suspus analizei, este în condiţiile în care un act administrativ prezumat astfel chiar de unitatea emitentă, care indică că „prezentul ordin poate fi contestat printr-o cerere prealabilă în termen de 30 de zile calendaristice”, în principiu se expune asupra unei măsuri procesuale de constrângere, prevăzută la art. 197, 200 Cod de Procedură Penală (CPP).

Declară că, coroborând prevederile art. 43 alin. (1), art. 47 alin. (1), art. 54 Constituţie, orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiţii echitabile şi satisfăcătoare de muncă, iar statul este obligat să ia măsuri, pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent..., asigurând ca în Republica Moldova să nu poată fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului. Sau indicarea în pct. 1 al ordinului contestat a menţiunii, „până la emiterea unei sentinţe definitive pe cauza penală nr.*****”, atribuie o perioadă nedeterminată de acţiune a ordinului, astfel încălcând dreptul la

muncă a petiţionarului care în rezultat se răsfrânge asupra posibilităţii asigurării unor condiţii de trai decente.

Suplimentar menționează reclamantul și faptul că, din ordinul nr. 139p din 24.12.2021 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu, nu rezultă că autoritatea publică emitentă ar fi cercetat circumstanţele invocate de procuror în demers în coraport cu prevederile art. 53 din Legea nr. 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, a formulat careva concluzii cu referire la acesta, iar în final a adoptat o soluţie pertinentă speţei. Sau emiterea ordinului la data înregistrării demersului procurorului privind suspendarea provizorie din funcţie, 24.12.2021, relevă faptul că demersul procurorului a fost executat, prin ordin, sub formă de indicaţie, fapt ce contravine prevederilor CtEDO, care indică că legea nu trebuie să lase la libera opţiune a angajatorului sau a autorităţii publice decizia de a suspenda sau nu unilateral raporturile de serviciu fără a fi stabilite condiţii, modalităţi şi criterii clare şi precise (hotărârea CEDO Milojevic şi alţii v. Serbia din 30 ianuarie 2016). Or, afirmă reclamantul că la caz, nu se atestă vreun alt act preliminar/preparatoriu acestuia, care ar concluziona că, circumstanţele invocate în demersul procurorului au fost cercetate şi ca urmare s-au constatat motive reale că funcţionarul public Motînga Ion poate periclita activitatea normală a autorităţii sau că sunt motive clare că acesta a adus cumva atingere imaginii autorităţii, sau, că demersul procurorului este destul de motivat pentru a aplica o astfel de măsură restrictivă.

Dealtfel menționează reclamantul că, demersul procurorului de suspendare provizorie din funcţie, în baza căruia a fost emis ordinul autorităţii, este unul formalist, care nu conţine motive clare şi exhaustive despre cum anume ar prejudicia Motînga Ion autoritatea în care activează în cazul în care şi-ar continua activitatea profesională în cadrul acesteia. Or, actul procurorului se reduce la o copiere integrală a învinuirii aduse lui Motînga Ion şi indicării formale în acesta a unor citate din cauzele CtEDO.

Afirmă că, ilegalitatea Ordinului nr. 139p din 24.12.2021 se deduce interpretarea eronată a art. 2 alin. (3) lit. b) Cod administrativ, care indică că prevederile prezentului cod nu se aplică raporturilor juridice ale autorităţilor publice care acţionează în baza Codului Contravenţional sau Codului Penal.

Astfel susține că, aplicând prevederile art. 200 CPP care rezultă din art. 197 alin. (1) pct. 3 CPP care indică că, în scopul asigurării ordinii stabilite de prezentul cod privind urmărirea penală, judecarea cauzei şi executarea sentinţei, organul de urmărire penală, procurorul, judecătorul de instrucţie sau instanţa, conform competenţei, sunt în drept să aplice faţă de bănuit, învinuit, inculpat alte măsuri procesuale de constrângere, cum ar fi suspendarea provizorie din funcţie, Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei se expune asupra unei

măsuri penale procesuale de constrângere, drept ce nu rezultă nici dintr-o prevedere legală.

Totodată invocă că nerespectarea prevederilor legale în procedura contestată rezultă şi din prevederile art. 76 din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, coroborat cu art. 75 alin. (4) din Codul muncii care indică că „Suspendarea contractului individual de muncă şi reluarea activităţii de muncă…se face prin ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) angajatorului, care se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării, cel târziu la data suspendării contractului individual de muncă sau a reluării activităţii de muncă„, or, conform materialelor cauzei se constată că ordinul nr. 139p emis la 24 decembrie 2021, a fost expediat spre cunoştinţă la data de 3 ianuarie 2022 şi recepţionat la data de 4 ianuarie 2022, cu 10 zile întârziere faţă de termenul legal stabilit.

Declară că, ordinul contestat nu se expune cu referire la Ordinul nr.104c din 06.12.2021 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual în privința lui Motînga Ion, conform căruia administraţia Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei, în temeiul art. 43 din Legea nr. 158- XVI din 04.07.2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, a dispus să-i fie acordat concediul de odihnă anual cu o durată de 115 zile calendaristice, de la data de 6 decembrie 2021 până la data de 4 aprilie 2022 inclusiv.

Solicită reclamantul Motînga Ion, anularea răspunsului Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor nr. 27/09-103/425 din 17.02.2022, anularea răspunsului Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova nr. 05/2-677 din 04.03.2022, anularea ordinului nr. 139p din 24.12.2021 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 noiembrie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Motînga Ion împotriva Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, privind anularea răspunsului Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor nr. 27/09-103/425 din 17.02.2022, anularea răspunsului Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova nr. 05/2-677 din 04.03.2022, anularea ordinului nr. 139p din 24.12.2021 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 29 decembrie 2023,

Motînga Ion a declarat cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 noiembrie 2023, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea reclamantului să fie admisă integral.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic.

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 30 noiembrie 2023, apelul fiind declarat la data de 29 decembrie 2023, iar la data de 03 mai 2024, apelantul Motînga Ion a recepționat hotărârea motivată, la data de 31 mai 2024, Motînga Ion a depus motivarea apelului, astfel Colegiul constată că, apelul nemotivat și apelul motivat au fost depuse în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel a invocat apelantul argumente similare celor expuse în cererea de chemare în judecată din 04 aprilie 2022, indicând că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, deoarece de către instanţa de fond, nu au fost elucidate și apreciate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, iar instanța nu a aplicat legea care trebuia să o aplice, a aplicat eronat legea, a încălcat normele de procedură, în lipsa documentelor concludentele a depăşit limita dispusă pentru examinarea astfel de litigii prevăzută de art. 225 Cod administrativ.

Menționează că, apelantul a acţionat cu bună credinţă față de autoritatea administrativă în care activează, învederând posibile consecinţe de afectare a imaginii instituţiei și pentru a exclude dubla povară financiară de revindecare a drepturilor sale atît de pe instituţia la care activează cît si de pe organele de urmărire penală prin prisma prevederilor Legii nr. 1545/2008 a decis să plece în concediu pentru a se elucidarea situaţiei creată precum și a își exercita dreptul la apărare si la un proces echitabil consfinţit în Constituţia Republicii Moldova, si tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte.

Consideră apelantul că, ordinul contestat este contradictoriu tuturor normelor de drept material şi procedural şi este lovit de nulitate absolută, fiind viciat din start emis contrar legislaţiei în vigoare, or, acesta a fost emis în interiorul perioadei altui act administrativ şi anume a Ordinului nr.104c din 06 decembrie 2021 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual lui Motînga Ion de la data de 06 decembrie 2021 până la data de 04 aprilie 2022 inclusiv.

Reiterează că, din ordinul nr. 139p din 24 decembrie 2021, nu rezultă că autoritatea publică emitentă ar fi cercetat circumstanţele invocate de procuror în

demers în coraport cu prevederile art. 53 din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008, fapt de care instanţa de fond doar i-a act însă lasă fără apreciere argumentele expuse de apelant.

Indică că, organul de urmărire penal avea pârghii legale şi directe de suspendarea din funcţie potrivit CPP, însă din lipsa de probe concludente, utile şi incontestabile nu a aplicat procedura descrisă de CPP, a evitat să se expună expres la caz prin prisma normei penale şi nefiind încrezut şi convins că atinge scopul a optat să creeze o situaţie în care apelantul/reclamant indirect să fie pedepsit dublu contrar prezumţiei nevinovăţiei, fapt acceptat de instanţa de fond.

Susține că, în calitate de subiect al unui raport juridic de muncă, Motînga Ion era în drept să se aştepte la stabilitatea în funcţia în care a fost numit, la fel era în drept să spere la un comportament reciproc din partea angajatorului. Insă această speranţă legitimă a apelantului/reclamant i-a fost ştirbită prin Ordinul nr.l39p din 24 decembrie 2021.

Afirmă că, APCSP a abuzat de poziţia de angajator si a încadrat situaţia juridică a apelantului/reclamant în lumina dezideratelor sale şi nu în lumina legislaţiei în vigoare. Consideră apelantul că, angajatorul în persoana APCSP şi instanţa de fond au sfidat expres legea, ingerinţa în drepturile apelantului nu a rezistat triplului test, deoarece a fost ilegală şi disproporţionată, iar procedura administrată desfăşurată de APCSP a eludat principiile ei consacrate expres în Codul administrativ – buna-credinţă, egalitatea de tratament, cooperare, legalitatea, dreptul discreţionar.

La data de 21 martie 2024, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova, iar la 27 martie 2024 Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor au depus referință asupra cererii de apel lui Motînga Ion.

Apelantul Motînga Ion și reprezentantul său, avocatul Scripnic Roman în ședința instanței de apel au susținut cererea de apel, solicitând admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul intimaților Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, deși a fost citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, astfel prin prisma dispozițiilor art. 379 alin. (2) CPC, Completul a decis examinarea cauzei în lipsa intimatului.

Aprecierea instanţei de apel:

Potrivit art.195 Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii – respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.219 alin.(1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În corespundere cu prevederile art.221 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art.220 alin.(1) Cod administrativ, stabilesc că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din conținutul art.93 din Codul administrativ, se stabilește sarcina probațiunii, potrivit căreia, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, ori concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material au fost aplicate corect.

Circumstanţele de fapt ale cauzei:

Din materialele cauzei se atestă că, prin Ordinul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței nr. 139p din 24.12.2021, în temeiul art. 200 Codul de procedură penală, art. 53 lit. c) Legea nr. 158-XVI din 04.07.2008, demersul Procuraturii Anticorupție nr. 15995 din 22.12.2021, s-au suspendat raporturile de serviciu cu dl Motînga Ion, inspector principal Direcției control produse industriale și servicii, începând cu data de 24 decembrie 2021, până la emiterea unei sentințe definitive pe cauza penală nr. *****.

În dezacord cu Ordinul nr. 139p din 24.12.2021, reclamantul Motînga Ion s-a adresat cu o cerere prealabilă, care a fost respinsă prin decizia Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței nr. 27/09-103/425 din 17.02.2022, decizia respectivă fiind remisă Ministerului Economiei al Republicii Moldova, care prin decizia nr. 05/2-677 din 04.03.2022 a respins cererea prealabilă lui Motînga Ion.

Nefiind de acord cu actele emise, la de 04 aprilie 2022, reclamantul Motînga Ion a sesizat instanța de contencios administrativ cu cerințele deduse judecății.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual – Ordinul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței nr. 139p din 24.12.2021, decizia Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței nr. 27/09-103/425 din 17.02.2022 și decizia Ministerului Economiei al Republicii Moldova nr. 05/2-677 din 04.03.2022 – constituie acte administrativ defavorabile reclamantului.

Iar din analiza actelor administrative contestate, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în contestare conform art.206 Cod administrativ.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

Completul judiciar atestă că, Motînga Ion este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, instanța de fond corect a considerat acțiunea admisibilă și a purces la examinarea pe fond a acesteia.

Fiind investită cu judecarea prezentei cauze, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin hotărârea din 30 noiembrie 2023 a respins acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Motînga Ion.

Completul judiciar constată că, hotărîrea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural, reieșind din următoarele motive.

Potrivit art. 51 Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr. 158 din 04.07.2008, (1) Suspendarea raporturilor de serviciu presupune încetarea îndeplinirii pentru o anumită perioadă a atribuţiilor de către funcţionarul public şi a plăţii drepturilor salariale de către autoritatea publică în care acesta activează.

(2) Suspendarea raporturilor de serviciu poate interveni în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor, prin acordul părţilor sau la iniţiativa uneia dintre părţi.

(3) Suspendarea raporturilor de serviciu se aprobă sau, după caz, se constată, prin actul administrativ al persoanei/organului care are competenţa legală de numire în funcţie, cu excepţia situaţiilor specificate la art.52 lit.c) şi d).

(4) Suspendarea raporturilor de serviciu se consemnează în dosarul personal şi în carnetul de muncă, cu excepţia situaţiilor specificate la art. 52 lit. c) şi d), precum şi la art. 54 alin. (1) lit. d).

Potrivit art. 53 lit. c) Legea nr. 158 din 04.07.2008, raporturile de serviciu se suspendă de către autoritatea publică în cazul recunoaşterii în calitate de bănuit sau al emiterii în privinţa acestuia a unei ordonanţe de punere sub învinuire privind comiterea de către funcţionarul public a *unei infracţiuni care ar prejudicia imaginea, prestigiul, interesele legale ale autorităţii publice sau legate de exercitarea atribuţiilor funcţiei publice pe care o deţine*, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătoreşti.

Astfel, Completul reține că Ordinul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței nr. 139p din 24.12.2021 a fost adoptat în temeiul demersului Procuraturii Anticorupţie nr. 15995 din 22.12.2021 privind suspendarea provizorie lui Motînga, învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b), art. 324 alin. (2) lit. b) și art. 324 alin. (2) lit. b) Codul penal din funcţia de *****. (f.d.12-15)

Totodată, în conținutul demersului Procuraturii Anticorupţie se indică că faptele ilicite, imputate reclamantului, au fost comise de către acesta în virtutea exercitării funcției de inspector principal al Direcţiei control produse industriale şi servicii din cadrul APCSP.

Prin urmare, potrivit cadrului normativ aplicabil cu referire la suspendarea raporturilor de serviciu prin prisma art. 53 lit. c) şi lit. d) al Legii nr. 158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public este absolut necesar ca un funcţionar public, în privinţa căruia este intentat un dosar penal, să fie suspendat din funcţie, deoarece ar putea fi afectată credibilitatea instituţiei, în cazul în care continuă să-şi exercite funcţia. Suspendarea din funcţie este obligatorie şi automată potrivit prevederilor enunţate supra şi reprezintă o măsură legală care protejează angajatorul faţă de pericolul continuării activităţii ilicite şi al extinderii consecinţelor periculoase ale unei fapte penale. În această situaţie trebuie să existe o preeminenţă a interesului public, iar suspendarea raportului de serviciu cu inspector principal al Direcției control produse industriale și servicii din cadrul APCSP Motînga Ion este o măsura adecvată, urmată a fi realizată potrivit prevederilor Codului administrativ nr. 116/2018.

Instanța de apel, verificând cadrul normativ citat supra, evidențiază că prin prisma dispozițiilor art. 53 lit. c) Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr. 158 din 04.07.2008, angajatorul este în drept de a suspenda raporturile de muncă în situația punerii sub învinuire al funcționarului public, în condițiile în care angajatorul consideră că acest fapt poate prejudicia imaginea instituției, până la rămânerea definitivă a sentinței judecătorești.

Adițional Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 6 din 03.03.2016 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolului 53 lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public şi articolului 76 lit. g) din Codul muncii, a statuat că:

83. Curtea constată că scopul pentru care a fost reglementată posibilitatea suspendării contractului individual de muncă, în caz de trimitere în instanţa de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracţiuni incompatibile cu munca prestată, este acela ca angajatorul să împiedice salariatul ca în exercitarea atribuțiilor de serviciu pe care le are să mai continue să săvârșească fapte de natura celor pentru care este cercetat penal și să îl împiedice să mai producă prejudicii. În plus, prevederile în cauză tind la protejarea intereselor angajatorului ori a instituţiei în care îşi desfăşoară activitatea salariatul.

84. Referitor la reglementările privind suspendarea raporturilor de serviciu cu funcţionarul public, în cazul recunoaşterii în calitate de bănuit sau emiterii în privinţa acestuia a ordonanţei de punere sub învinuire, Curtea observă că măsura are ca scop, printre altele, protejarea prestigiului profesiei ori a funcţiei exercitate, textul legal neimpunând alte condiții precum ar fi săvârşirea de infracţiuni incompatibile cu funcţia deţinută.

85. Curtea observă că restrângerea dreptului la muncă prin suspendarea raporturilor de serviciu este aplicată pentru salvgardarea „altui drept”, în particular protejarea instituției și a prestigiului profesiei, prin urmare această finalitate corespunde scopului legitim, la care face referire cel de-al doilea alineat al articolului 54 din Constituție.

La caz, reclamantul Motînga Ion nu a negat faptul că deține calitatea de învinuit în cadrul cauzei penale nr. *****, iar fapta ilicită prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. b) Cod penal, ce i-a fost incriminată acestuia potrivit învinuirii se referă nemijlocit la exercitarea de către acesta al atribuțiilor de serviciu.

Instanța de apel relevă că, la caz, Ordinul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței nr. 139p din 24.12.2021 a fost adoptat în cadrul unei proceduri administrative, măsura luată de angajator fiind una proporțională și adecvată în contextul faptelor infracționale incriminate acestuia, fiind corect aplicat cadrul legal invocat supra, iar instanța de apel nu a stabilit careva temeiuri care denotă asupra ilegalității acestuia.

Prin urmare, din conținutul ordinului contestat în raport cu circumstanțele de fapt ale cauzei și normele legale expuse supra, corect a stabilit prima instanță că Ordinul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței nr. 139p din 24.12.2021 în privința lui Motînga Ion a fost emis de către angajator în strictă conformitate cu legislația în vigoare, nefiind constatate careva ilegalități admise de către angajator.

În opinia instanței de apel argumentele reclamantului Motînga Ion cu privire la aflarea acestuia în concediul de odihnă anual, nu afectează legalitatea Ordinul nr. 139p din 24.12.2021, or în acest sens reclamantul omite că suspendarea din funcție nu echivalează cu concedierea persoanei, întrucît, anume concedierea presupune interdicția emiterii ordinului în acest sens, în situația aflării salariatului în concediu după cum statuează art. 86 alin. (2) Codul muncii, prevederi inaplicabile circumstanțelor respective.

Instanța de apel notează că, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă şi sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale participanţilor la proces.

Faţă de cele expuse, Colegiul civil reţine, că prima instanţă a creat părţilor condiţii obiective pentru realizarea drepturilor sale procedurale, participanții la proces au fost auziți, hotărîrea primei instanţe a fost motivată. Condiţiile procedurale privind motivarea hotărîrii sînt îndeplinite chiar dacă nu s-a răspuns expres fiecărui argument invocat de părţi, fiind suficient ca din întregul hotărîrii să rezulte că s-a răspuns tuturor argumentelor în mod implicit, prin raţionamente logice.

Deasemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că, apelantul utilizînd calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărîrea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Motînga Ion şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Apelul declarat de Motînga Ion, se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 noiembrie 2023.

Decizia cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Braga Angela

Sîrbu Victoria